

РАМКА ЗА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ ЗА КОРАБОСТРОЕНЕТО

(2011/С 364/06)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. От началото на 70-те години държавната помощ за корабостроенето е подлежала на редица специфични режими за държавната помощ, които постепенно бяха адаптирани към хоризонталните разпоредби за държавни помощи. Срокът на прилагане на текущата Рамка за държавната помощ за корабостроенето ⁽¹⁾ изтича на 31 декември 2011 г. В съответствие с политиката на Комисията за гарантиране на по-голяма прозрачност и опростяване на правилата за държавната помощ Комисията има за цел, до възможно най-голяма степен, да премахне различията между правилата, приложими за корабостроенето и за други индустриални сектори, като общите хоризонтални разпоредби ще обхванат и корабостроителния сектор ⁽²⁾.

2. Въпреки това Комисията признава, че корабостроенето се отличава от останалите сектори по някои характеристики, като кратките производствени серии, размера, стойността и сложността на произвежданите единици, и факта, че прототипите обикновено се използват за търговска цел.

3. С оглед на тези специални характеристики Комисията смята за уместно да продължи да прилага специфични разпоредби по отношение на помощта за иновации за корабостроителния сектор, като гарантира, че тази помощ не засяга търговските условия и конкуренцията до степен, която противоречи на общия интерес.

4. Държавната помощ за иновации трябва да води до промяна в поведението на получателя на помощта, така че той да повиши равнището на своята активност в областта на иновациите и по проекти за иновации, или до извършването на дейности, които иначе не биха се осъществявали, или които биха се осъществявали в по-ограничен мащаб. Стимулиращият ефект се определя с помощта на съпоставителен анализ, като се съпоставят равнищата на желаната активност при наличието на помощ и без помощ. Затова в настоящата рамка се определят специфични изисквания, които ще позволят държавите-членки да гарантират наличието на стимулиращ ефект.

5. Съвместно с корабостроителния сектор беше разработен неофициален набор от правила относно помощта за иновации за корабостроенето, свързани по-специално с допустимите разходи и потвърждаването на иновационния характер на проекта, а Комисията ги прилага в своята практика за вземане на решения. С оглед на прозрачността тези правила трябва да бъдат официално включени в правилата за помощ за иновации.

⁽¹⁾ ОВ С 317, 30.12.2003 г., стр. 11.

⁽²⁾ Вж. План за действие за държавните помощи СОМ(2005) 107 окончателен, точка 65: „Комисията ще реши дали е необходима рамка за държавната помощ за корабостроенето или за сектора трябва просто да се прилагат хоризонталните правила.“

6. Що се отнася до регионалната помощ, през 2013 г. Комисията ще направи преглед на хоризонталните Насоки за национална регионална помощ за 2007—2013 г. ⁽³⁾. Следователно Комисията ще продължи дотогава да прилага същите специални правила за регионалната помощ в корабостроенето, които понастоящем са предвидени в рамката от 2003 г. Тя ще оцени наново ситуацията в контекста на преразглеждането на Насоките за национална регионална помощ.

7. Що се отнася до експортните кредити, целта на настоящата рамка е да се изпълняват международни задължения, които са в сила.

8. Следователно настоящата рамка включва специфични разпоредби по отношение на помощта за иновации и регионалната помощ за корабостроенето, както и разпоредби относно експортните кредити. Освен това, помощта за корабостроенето може да се определи като съвместима с вътрешния пазар в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз и по смисъла на хоризонталните инструменти за държавната помощ ⁽⁴⁾, освен ако в тези инструменти не е предвидено друго.

9. Съгласно член 346 от Договора и предмет на разпоредбите в чл. 348 от Договора всяка държава-членка може да предприеме такива мерки, каквито счита за необходими за закрила на основните интереси на своята сигурност във връзка с финансирането на военни плавателни съдове.

10. Комисията ще прилага принципите, съдържащи се в настоящата рамка, от 1 януари 2012 г. до 31 декември 2013 г. След тази дата Комисията ще включи разпоредбите за помощта за иновации в Общностната рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации ⁽⁵⁾, а разпоредбите за регионалната помощ за корабостроенето — в Насоките за национална регионална помощ.

2. ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

11. В съответствие с настоящата рамка Комисията може да разреши помощ за корабостроителници, или, в случай на експортни кредити, помощ за собственици на кораби, която се отпуска за строителство, ремонт или преобразуване на кораби, както и помощ за иновации, предоставена за строителството на плаващи и подвижни офшорни структури.

⁽³⁾ ОВ С 54, 4.3.2006 г., стр. 13.

⁽⁴⁾ Например Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда (ОВ С 82, 1.4.2008 г., стр. 1) съдържат условията, при които може да бъде разрешена помощ за корабостроителниците за по-екологосъобразни производствени процеси. Освен това, помощта за придобиване на нови транспортни средства, които надхвърлят стандартите на Съюза или повишават равнището на защита на околната среда, когато липсват стандарти на Съюза, може да бъде предоставена на собствениците на кораби, с което ще се допринесе като цяло за по-чистия морски транспорт.

⁽⁵⁾ ОВ С 323, 30.12.2006 г., стр. 1.

12. За целите на настоящата рамка се прилагат следните определения:

- а) „корабостроене“ означава строителство, в рамките на Съюза, на самоходни търговски плавателни съдове;
- б) „ремонт на кораби“ означава ремонт или възстановяване, в рамките на Съюза, на самоходни търговски плавателни съдове;
- в) „преобразуване на кораби“ означава преобразуване, в рамките на Съюза, на самоходни търговски плавателни съдове с тонаж не по-малко от 1 000 gt ⁽¹⁾, при условие че операциите по преобразуването включват радикални промени в карго плана, корпуса, задвижващата система или помещението за пътниците;
- г) „самоходен плавателен съд“ означава плавателен съд, който чрез постоянно задвижване и кормуване има всички характеристики на самостоятелно плаване в открито море или по вътрешни водни пътища и който попада в една от следните категории:
- i) морски съдове с тонаж не по-малко от 100 gt и вътрешноводни съдове с еквивалентен тонаж, използвани за транспорт на пътници и/или товари;
- ii) морски плавателни съдове с тонаж не по-малко от 100 gt и вътрешноводни плавателни съдове с еквивалентен тонаж, които се използват за извършване на специализирана услуга (например драги и ледоразбивачи);
- iii) влекачи с мощност не по-малка от 365 kW;
- iv) незавършени корпуси на съдовете, посочени в точки i), ii) и iii), които са на вода и са подвижни;
- д) „плаващи и подвижни офшорни структури“ означава структури за изследвания, експлоатация или производство на нефт, газ или възобновяема енергия, които притежават характеристиките на търговски плавателен съд с изключение на това, че не са със собствена тяга и са предназначени да бъдат местени няколкократно в хода на тяхното функциониране.
- а) помощта трябва да бъде предоставена за инвестиции за усъвършенстване или модернизиране на съществуваща(и) корабостроителница(и), да не е свързана с финансовото реструктуриране на съответната(съответните) корабостроителница(и), и да има за цел повишаване производителността на съществуващите мощности;
- б) в регионите, посочени в член 107, параграф 3, буква а) от Договора, и в съответствие с пътната карта, одобрена от Комисията за всяка държава-членка за предоставянето на регионална помощ, интензитетът на помощта не трябва да превишава 22,5 % от брутния еквивалент на помощта;
- в) в регионите, посочени в член 107, параграф 3, буква в) от Договора, и в съответствие с пътната карта, одобрена от Комисията за всяка държава-членка за предоставянето на регионална помощ, интензитетът на помощта не трябва да превишава 12,5 % от брутния еквивалент на помощта или приложимия таван за регионалната помощ, в зависимост от това коя от тези две стойности е по-ниска;
- г) помощта трябва да бъде ограничена за подпомагане на допустимите разходи, както са определени в Насоките за национална регионална помощ за 2007—2013 г.

3.2. Помощ за иновации

3.2.1. Допустими заявления

14. Помощта, предоставена за иновации за корабостроенето, ремонта и преобразуването на кораби, може да се приеме като съвместима с вътрешния пазар, ако максималният интензитет на помощта е 20 % бруто, при условие че тя е свързана с промишленото приложение на иновационни продукти и процеси, т.е. технологически нови или съществено подобрени продукти и процеси в сравнение със съществуващото състояние на техниката в корабостроенето в Съюза, които крият риск от технологичен или индустриален неуспех. Помощта за иновации за оборудването и модернизирането на риболовни плавателни съдове няма да се приема като съвместима с вътрешния пазар, освен ако не са изпълнени условията, посочени в член 25, параграфи 2 и 6 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 г. за Европейския фонд за рибарство ⁽²⁾, или последвалите ги разпоредби. Не може да бъде предоставена помощ за корабостроителница, ако помощ от Европейския фонд за рибарство, или от последвалия го инструмент, или друга публична помощ е предоставена по отношение на същия плавателен съд.

3. СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ

3.1. Регионална помощ

13. Регионалната помощ за корабостроенето, ремонта и преобразуването на кораби може да се сметне за съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря по-специално на следните условия:

15. Иновационните продукти и процеси по смисъла на точка 14, включват подобрения в екологичен аспект, свързани с качеството и резултатите, като оптимизиране на потреблението на гориво, емисиите от двигателите, отпадъците и сигурността.

⁽¹⁾ Тонове бруто.

⁽²⁾ ОВ L 223, 15.8.2006 г., стр. 1.

16. Когато иновацията има за цел да подобри защитата на околната среда и води до спазването на приетите от Съюза стандарти поне една година преди влизането в сила на тези стандарти или повишава равнището на защита на околната среда, когато липсват стандарти на Съюза, или пък създава условия за надвишаване на стандартите на Съюза, максималният интензитет на помощта може да бъде увеличен до 30 % бруто. Понятията „стандарти на Съюза“ и „защита на околната среда“ имат значението, посочено в Насоките на Общността относно държавната помощ за защита на околната среда.

17. При условие че отговарят на критериите в точка 14, иновационните продукти ще се отнасят или за нов клас плавателен съд, определен от първия съд от дадена потенциална серия кораби (прототип), или за иновационните части на плавателен съд, които могат да бъдат изолирани от плавателния съд като отделен елемент.

18. При условие че отговарят на критериите в точка 14, иновационните процеси се отнасят за развитието и изпълнението на нови процеси, свързани с областта на производството, управлението, логистиката и инженеринга.

19. Помощта за иновации може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар, ако се предоставя за първото промишлено приложение на иновационните продукти и процеси.

3.2.2. Допустими разходи

20. Помощта за иновации за продукти и процеси трябва да бъде ограничена до подпомагане на допустимите разходи за инвестиции, проектиране, инженерни и изпитателни дейности, пряко и изключително свързани с иновационната част от проекта, и които са направени след датата на заявлението за помощ за иновации ⁽¹⁾.

21. Допустимите разходи включват разходите на корабостроителницата, както и разходите за обществена поръчка за стоки и услуги от трети страни (например системни доставчици, доставчици „до ключ“ и дружества подизпълнители), доколкото тези стоки и услуги са тясно свързани с иновацията. Допустимите разходи са определени по-подробно в приложението.

22. Съответният национален орган, определен от държавата-членка като компетентен за помощите за иновации, трябва да разглежда допустимите разходи въз основа на приблизителните оценки, предоставени и обосновани от заявителя. Ако заявлението включва разходите за обществени поръчки на стоки и услуги от доставчици, доставчиците не трябва да са получили държавна помощ за същите цели по отношение на тези стоки или услуги.

⁽¹⁾ С изключение на разходите за проучвания за осъществимост, извършени в срок от 12 месеца преди датата на заявлението за помощ за иновационен процес.

3.2.3. Потвърждаване на иновационния характер на проекта

23. За да може помощта за иновации да бъде определена като съвместима с вътрешния пазар съгласно настоящата рамка, заявлението за помощ за иновации трябва да бъде подадено до съответния национален орган преди заявителят да сключи обвързващо споразумение за изпълнение на специфичния проект, за който е предназначена помощта за иновации. Заявлението трябва да включва описание на иновацията в количествен и качествен аспект.

24. Съответният национален орган трябва да поиска потвърждение от независим и технически компетентен експерт, че помощта се изисква за проект, който представлява технологически нов или съществено подобрен продукт или процес в сравнение със съществуващото състояние на техниката в корабостроенето в Съюза (качествена оценка). Помощта за иновации може да бъде определена като съвместима с вътрешния пазар само при условие, че независимият и технически компетентен експерт потвърди пред съответния национален орган, че допустимите разходи за проекта са изчислени така че да покриват само иновационните части от съответния проект (количествена оценка).

3.2.4. Стимулиращ ефект

25. Помощта за иновации по смисъла на настоящата рамка трябва да има стимулиращ ефект, т.е. да води до промяна в поведението на получателя, така че той да повиши равнището на своята дейност в областта на иновациите. В резултат от помощта активността в областта на иновациите трябва да нараства по отношение на мащаб, обхват, размер на изразходвани суми или скорост.

26. В съответствие с точка 25 Комисията счита, че помощта не представлява стимул за получателя в случаите, в които проектът ⁽²⁾ вече е бил започнал преди получателят да подаде заявление за помощ до националните органи.

27. За да се провери дали помощта наистина ще накара получателя на помощта да промени своето поведение така, че да увеличи равнището на своята активност в областта на иновациите, държавите-членки трябва да предоставят предварителна оценка на повишената активност в областта на иновациите въз основа на сравнителен анализ между ситуацията без предоставяне на помощ и ситуацията в случай на предоставяне на помощ. Използваните критерии могат да включват увеличаването на дейностите в областта на иновациите по мащаб, обхват, размер на изразходвани суми или скорост, заедно с други подходящи количествени и/или качествени фактори, посочени от държавата-членка, изпратила уведомлението в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора.

28. При положение че може да се демонстрира съществен ефект по най-малко един от тези фактори, като се вземе предвид нормалното поведение на едно предприятие в съответния отрасъл, Комисията обикновено ще направи извода, че помощта има стимулиращ ефект.

⁽²⁾ Това не изключва евентуалното предварително провеждане на проучвания за осъществимост от потенциалния получател, които не са били обхванати от искане за държавна помощ.

29. Когато се извършва оценка на схема за помощ, условията, отнасящи се до стимулиращия ефект, ще се считат за изпълнени, ако държавата-членка се е ангажирала да предостави индивидуална помощ съгласно одобрената схема за помощ само след като се е уверила, че е налице стимулиращ ефект, както и да представя годишни доклади за прилагането на одобрената схема за помощ.

30. Заявлението за помощ може да бъде одобрено, само при условие че получателят сключи обвързващо споразумение за изпълнение на специфичния проект за корабостроене, ремонт или преобразуване на кораби или на процеса, за който се иска помощта за иновации. Плащания могат да бъдат извършвани само след подписването на съответния договор. Ако договорът бъде анулиран или проектът бъде изоставен, цялата изплатена помощ трябва да бъде възстановена с лихвите от датата на изплащането на помощта. По същия начин, ако проектът не бъде завършен, помощта, която не е била използвана за допустимите разходи за иновации, трябва да бъде възстановена с лихвите. Лихвеният процент трябва да бъде най-малко равен на референтните проценти, приети от Комисията.

3.3. Експортни кредити

31. Помощта за корабостроенето под формата на подпомагани от държавата кредитни механизми, предоставени на национални и ненационални собственици на кораби или на трети лица за строителството или преобразуването на плавателни съдове, може да се приеме за съвместима с вътрешния пазар, ако отговаря на условията на Споразумението относно насоките за официално подкрепяните експортни кредити, сключено с ОИСР през 1998 г., и на Отрасловата спогодба за експортните кредити за кораби към него, или на други последващи условия, съдържащи се в подобно споразумение или заменящи споразумението.

4. МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ

32. Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО ⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от

Договора за създаване на Европейската общност ⁽²⁾ изискват от държавите-членки да изпращат на Комисията годишни доклади за всички съществуващи схеми за помощ. Когато приема решение съгласно настоящата рамка за всички помощи за иновации, предоставяни по одобрена схема на големи предприятия, Комисията може да поиска от държавите-членки да докладват как е било спазено изискването за стимулиращ ефект по отношение на помощта, предоставена на големи предприятия, по-специално чрез критериите, посочени в раздел 3.2.4.

5. НАТРУПВАНЕ

33. Таваните на помощта, фиксирани в настоящата рамка, трябва да се прилагат без значение дали въпросната помощ е финансирана изцяло или отчасти от ресурси на държавата или от ресурси на Съюза. Помощта, разрешена съгласно настоящата рамка, не може да бъде съчетана с други форми на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора, или с други форми на финансиране от Съюза, ако такова натрупване води до интензитет на помощта, който е по-висок от посочения в настоящата рамка.

34. Когато помощта преследва различни цели, основаващи се на едни и същи допустими разходи, се прилага най-благоприятният таван за помощта.

6. ПРИЛАГАНЕ НА НАСТОЯЩАТА РАМКА

35. Комисията ще прилага принципите, определени в настоящата рамка, от 1 януари 2012 г. до 31 декември 2013 г. Комисията ще прилага тези принципи спрямо всички мерки за помощ, за които е изпратено уведомление, по отношение на които тя трябва да вземе решение след 31 декември 2011 г., дори когато уведомленията са били получени преди тази дата.

36. В съответствие с Известието на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ ⁽³⁾ Комисията ще прилага принципите, посочени в настоящата рамка, към помощ, за която не е постъпило уведомление, предоставена след 31 декември 2011 г.

⁽¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Допустими разходи за помощ за иновации за корабостроенето**1. НОВ КЛАС ПЛАВАТЕЛНИ СЪДОВЕ**

За строителството на нов клас плавателни съдове, което отговаря на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи:

- а) разходи за концептуалната разработка;
- б) разходи за концептуалния дизайн;
- в) разходи за функционалния дизайн;
- г) разходи за подробния дизайн;
- д) разходи за проучвания, изпитване, макети; и подобни разходи, свързани с разработването и проектирането на съда;
- е) разходи за планирането и изпълнението на проекта;
- ж) разходи за изпитвания и опити на продукта;
- з) допълнителни трудови и режимни разходи за нов клас плавателен съд (крива на научаването).

За целите на букви а) — ж) разходите, свързани със стандартното инженерно проектиране, еквивалентно на предишен клас плавателни съдове, са изключени.

За целите на буква з) допълнителните производствени разходи, които са абсолютно необходими за потвърждаването на техническата иновация, могат да бъдат допустими, доколкото те са ограничени до необходимия минимум. Поради техническите предизвикателства, свързани с изграждането на прототип, производствените разходи на първия съд обикновено надхвърлят производствените разходи на следващите „кораби близнаци“. Допълнителните производствени разходи се определят като разликата между трудовите разходи и режимните разходи за първия съд от нов клас и производствените разходи за следващите съдове от същата серия („кораби близнаци“). Трудовите разходи включват разходи за заплати и социални разходи.

В съответствие с това, в изключителни и надлежно обосновани случаи максимум 10 % от производствените разходи, свързани с построяването на нов клас плавателен съд, могат да се приемат за допустими разходи, ако тези разходи са необходими за потвърждаването на техническата иновация. Даден случай се смята за надлежно обоснован, ако допълнителните производствени разходи превишават с 3 % производствените разходи на последващите „кораби близнаци“.

2. НОВИ КОМПОНЕНТИ ИЛИ СИСТЕМИ НА ПЛАВАТЕЛЕН СЪД

За нови компоненти или системи, които отговарят на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи, доколкото те са тясно свързани с иновацията:

- а) разходи за проектиране и разработване;
- б) разходи за изпитване на иновационната част, макети;
- в) разходи за материали и оборудване;
- г) в изключителни случаи, разходи за изграждане и инсталиране на нов компонент или система, които са необходими за потвърждаване на иновацията, доколкото те са ограничени до необходимия минимум.

3. НОВИ ПРОЦЕСИ

За нови процеси, които отговарят на условията за помощ за иновации, са допустими следните разходи, доколкото те са тясно свързани с иновационния процес:

- а) разходи за проектиране и разработване;
 - б) разходи за материали и оборудване;
 - в) когато е приложимо, разходи за изпитване на новия процес;
 - г) разходи за проучвания за осъществимост, извършени в срок от 12 месеца преди датата на подаване на заявлението за помощ.
-